

Фінансується
Європейським
Союзом

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) в Україні | Випуск 90: 1 Лютого – 15 Лютого 2023 року

1. Кабінет Міністрів затвердив Порядок звільнення від нарахування неустойки за несплату комунальних послуг для ОСББ на НПУТ

31 січня 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №88](#), якою затвердив Порядок звільнення від нарахування неустойки (штрафу, пені) за несвоєчасне проведення розрахунків за житлово-комунальні послуги для об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) на непідконтрольних Уряду територіях (НПУТ). Отримати звільнення від нарахування неустойки можна на період дії воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування.

Правомочні особи	<ul style="list-style-type: none">• об'єднання співвласників багатоквартирних будинків• житлово-будівельні кооперативи• належним чином уповноважені співвласниками особи, які самостійно забезпечують утримання системи автономного тепlopостачання багатоквартирного будинку.
Обов'язкові умови	<ul style="list-style-type: none">• багатоквартирний будинок розташований<ul style="list-style-type: none">○ на непідконтрольній території○ у зоні активних бойових дій• не менше 30 % загальної житлової площі будинку визнано непридатною для проживання внаслідок бойових дій.
Необхідні документи	<ul style="list-style-type: none">• наявність інформації про визначення відповідної території зоною активних бойових дій або НПУТ відповідно до чинного законодавства¹• копія акта обстеження комісією, що підтверджує ступінь пошкодження не менше 30 % загальної житлової площі такого будинку• довідка виконавчого органу місцевої адміністрації про те, що будинок визнано непридатним для проживання внаслідок бойових дій.

¹ Закон №1207-VII «[Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України](#)» та [Перелік](#) громад у районах бойових дій або НПУТ.

Процедура звернення	Електронні або паперові копії вищезазначених документів надсилаються правомочними особами постачальнику природного газу.
Результат	Неустойка за несвоєчасну оплату за природний газ не нараховується за період, протягом якого існували обставини, підтверджені документами.

2. Верховна Рада розширює критерії для цивільних осіб щодо отримання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни

Довідка: Згідно із доповіддю Управління Верховного комісара ООН з прав людини (УВКПЛ ООН) з 24 лютого 2022 року до 12 лютого 2023 року загалом отримали поранення 11,756 цивільних осіб². УВКПЛ ООН вказало, що «більшість зафіксованих втрат серед цивільних осіб було спричинено застосуванням вибухової зброї з великою зоною ураження, включаючи обстріли з важкої артилерії та реактивних систем залпового вогню, а також ракетні та авіа удари». Однак, до 5 лютого 2023 року, такі особи не мали права на отримання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни, якщо вони отримали таку інвалідність після 24 лютого 2022 року у будь-яких інших місцевостях окрім території, на яких велися бойові дії у Донецькій та Луганській областях.

Подальші зміни: 12 січня 2023 року Верховна Рада прийняла [Закон №2864-IX](#), яким було розширено відповідні критерії. Тепер постраждалі особи можуть отримати статус особи з інвалідністю внаслідок війни якщо вони отримали поранення після 24 лютого 2022 року на будь-якій території проведення бойових дій, а не виключно у Донецькій чи Луганській областях.

3. Кошти, отримані від експропрійованого майна, будуть використані, серед іншого, на житло для ВПО

Довідка: 19 жовтня 2022 року Верховна Рада прийняла [Закон №2700-IX](#), створивши «Фонд ліквідації наслідків війни» за рахунок майна, примусово вилученого у Російської Федерації та її резидентів³.

Подальші зміни: 10 лютого 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №118](#), якою затвердив Порядок використання коштів Фонду. Порядок дозволяє використовувати кошти Фонду для забезпечення житлом ВПО, в тому числі:

- будівництво, ремонт або переобладнання житла для тимчасового проживання ВПО та осіб, які втратили житло внаслідок війни
- придбання житла для осіб, чиє житло було зруйноване внаслідок війни.

² УВКПЛ ООН: [Україна: Втрати серед цивільних осіб станом на 12 лютого 2023](#).

³ Див. [Правовий бюлетень Данської Ради Випуск 86](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

Кошти Фонду також можуть бути використані на інші цілі, зокрема, на будівництво громадських будівель та захисних споруд цивільного захисту, відновлення об'єктів критичної інфраструктури, придбання спеціального автотранспорту для шкіл, медичних та комунальних закладів.

Використання коштів Фонду здійснюється за таких умов:

- кошти Фонду можуть бути використані для набуття чи придбання тимчасового житла для ВПО та осіб, які втратили житло внаслідок війни. Таке житло залишатиметься у державній чи комунальній власності. Однак, це обмеження не застосовуватиметься до осіб, чиє житло було повністю зруйноване внаслідок війни
- регіони, на які спрямовуються кошти Фонду, повинні бути віднесені до зони відновлення
- проекти, на які виділяються кошти Фонду, мають бути включені до регіонального плану відновлення та розвитку
- максимальна вартість одного квадратного метра житла, що купується або будується, не може перевищувати опосередковану вартість будівництва житла для регіону розташування житла, як визначено Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури.

Заявки на виділення коштів подаватимуться відповідними державними обласними та Київською міською державними адміністраціями до визначених міністерств. Кошти будуть виділені за рішенням Кабінету Міністрів. Крім цього, 10 лютого 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №125](#), яка встановлює порядок реалізації майна, що експропрійованого від Російської Федерації та її резидентів. Продаж здійснюватиметься відповідно до [Порядку проведення електронних аукціонів](#).

4. Кабінет Міністрів створює Міжвідомчу робочу групу з питань гуманітарного розмінування

14 лютого 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №136](#), якою була створена Міжвідомча робоча група з питань гуманітарного розмінування у якості консультативно-дорадчого органу Кабінету Міністрів України. Основні обов'язки робочої групи полягають у наступному:

- координація та моніторинг діяльності органів виконавчої влади у сфері розмінування
- підготовка пропозицій та нормативно-правових актів з питань політики розмінування
- аналіз результатів, проблем і питань, пов'язаних з реалізацією заходів з розмінування.

Робочу групу очолює Перший Віце-прем'єр-міністр України – Міністр Економіки України, а управління нею здійснює Міністерство Економіки.

5. Кабінет Міністрів вніс зміни до переліку благодійної діяльності, що звільняється від оподаткування

10 лютого 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №121](#), якою розширюється перелік видів благодійної допомоги, звільнених від сплати ПДФО. До переліку включаються такі види благодійної діяльності:

- закупівля товарів/послуг, необхідних для відновлення пошкодженої або зруйнованої житлової або комерційної нерухомості, зокрема, розробка технічної документації, технічний нагляд тощо
- забезпечення засобів безперешкодного доступу до житлових будинків і приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення
- надання інших соціальних послуг відповідно до [Класифікатору соціальних послуг](#), таких як посередництво, консультування, догляд та інші.

6. Кабінет Міністрів затвердив Порядок використання коштів на соціальний захист осіб з інвалідністю, у тому числі для ВПО

4 лютого 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №120](#), якою затвердив Порядок використання коштів на соціальний захист осіб з інвалідністю.

У Державному Бюджеті на 2023 рік виділено окрему лінію видатків на ці заходи, розпорядником якої є Міністерство соціальної політики. Спеціальний орган міністерства - Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю (Фонд) - відповідає за виділення бюджетних коштів за цим напрямком.

Згідно з новим Порядком, одержувачами коштів є:

- Державні неприбуткові організації, які належать до сфери відання Міністерства соціальної політики
- Громадські об'єднання осіб з інвалідністю або їхні місцеві представництва.

Фінансування надається на наступні цілі:

- Виплата одноразової компенсації та щорічної допомоги на оздоровлення особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю, які постраждали від вибухонебезпечних предметів
- Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, протезуванням та ортезуванням
- Забезпечення осіб з інвалідністю путівками на санаторно-курортне лікування, виплата грошової компенсації замість путівки на санаторно-курортне лікування окремим категоріям громадян, а також оплата вартості проїзду громадян, які супроводжують осіб з інвалідністю⁴
- професійне навчання осіб з інвалідністю в навчальних закладах, фінансування заходів щодо сприяння працевлаштуванню осіб з інвалідністю тощо.

⁴ Для отримання путівки на санаторно-курортне лікування ВПО з інвалідністю повинні стояти на обліку управління соціального захисту населення за місцем фактичного проживання відповідно до довідки ВПО.

У Постанові також підкреслюється, що кошти Фонду можуть бути використані для сприяння працевлаштуванню ВПО з інвалідністю.

7. Кабінет Міністрів ухвалив рішення про прийняття впродовж дії воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування документів, виданих іноземними органами влади

4 лютого 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №107](#), якою визнав дійсними впродовж дії воєнного стану та протягом шести місяців після його припинення або скасування документи, видані уповноваженими органами іноземних держав. Такі документи будуть прийматися в Україні без легалізації, у разі, коли станом на 24 лютого 2022 р. такі документи приймалися на території України без спеціального посвідчення.

Постанова також встановлює, що наступні категорії осіб можуть повторно звернутися за оформленням посвідки на тимчасове проживання протягом 30 днів з дня набрання чинності цієї Постанови:

- іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну з метою возз'єднання сім'ї, працевлаштування або укладення гіг-контракту⁵
- особи, строк дії посвідки на тимчасове проживання яких закінчився в період з 27 грудня 2022 року до дня набрання чинності цією Постановою (9 лютого 2023 року), та
- особи, чиї документи не були прийняті у зв'язку з відсутністю апостиля.

8. Кабінет Міністрів уточнив правила перетину кордону під час воєнного стану для жінок та чоловіків з дітьми, які є держслужбовцями

За законодавством, що існує сьогодні ([Постанова №57](#) від 27 січня 1995 року) перетин кордону державними службовцями під час воєнного стану можливий лише у разі службового відрядження, затвердженого відповідними установами. 7 лютого 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №119](#), якою запроваджуються додаткові підстави для перетину кордону державними службовцями з неповнолітніми дітьми.

Категорія	Жінки-державні службовці	Чоловіки-державні службовці
Передумови	Особа, яка має або виховує дитину/дітей віком до 18 років	
Мета перетину кордону	Відвідування дитини за кордоном або супровід дитини за кордон	

⁵ Гіг-контракт - це договір для ІТ-спеціалістів, що поєднує в собі риси фрілансу та соціальні гарантії для ІТ-працівників. Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 89](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

Додаткові умови для чоловіків	Немає даних	одинокий батько, одинокий усиновлювач або одинокий опікун, піклувальник, прийомний батько або батько-вихователь, який виховує дитину самотійно без участі матері
--------------------------------------	-------------	--

9. Кабінет Міністрів відкрив новий залізничний пункт пропуску на кордоні з Молдовою

14 лютого 2023 року Кабінет Міністрів ухвалив [Розпорядження №147-р](#) про створення нового тимчасового міжнародного залізничного пункту пропуску "Березине" між Україною та Молдовою. Станція, розташована в Березине, буде призначена для залізничного вантажного сполучення. Станція працюватиме цілодобово в період дії воєнного стану та 90 днів після його скасування або припинення.

Інші законодавчі зміни

1. Парламент ратифікував Угоду між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі "EU4Health", направлену на отримання доступу до фондів ЄС для фінансування заходів щодо покращення системи охорони здоров'я ([Закон №2853-IX](#) від 12 січня 2023 року).
2. Верховна Рада продовжила дію режиму воєнного стану та мобілізацію до 20 травня 2023 року ([Закон №2916-IX](#) від 7 лютого 2023 року та [Закон №2915-IX](#) від 7 лютого 2023 року).
3. Україна надасть гуманітарну допомогу Туреччині ([Указ Президента №61/2023](#) від 7 лютого 2023 року).
4. Кабінет Міністрів дозволив громадянам Польщі брати кредит на отримання професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти ([Постанова №100](#) від 4 лютого 2023 року).

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська Комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.